

TERESEDÉS

Minőségi terepen

Csontó Sándor

Szinte beleszülettem az alföldi tájba, de amióta megláttam Pasarétet, csak a Budai-hegyekre esküszöm. Nem is csoda, hiszen ez a vidék a mesék földje, ki ne szeretne itt élni? Tündér-hegy, Húvösvölgy, Rézmál, Törökqvész, Hidegkút, Kútvölgy, Kurucles, Csatárka, Máriaremete, Ördögárok, Gugger-hegy, Zöldmál, Szépilona és akárhány név a naptárba, mind boldogan éltek volna itt a magyarok, ha elérték volna.

De nem férhettek el. Egymástól nem. Sőt szűkös lett már a Kárpát-medence is, kifakultak a színei, összement az (agy)mosásban, befűlledt a levegője, s *Árpád* vérei elkezdtek kirajzani a világot minden tájára. Ideiglenesen állomásoztak, új hazát kerestek vagy csak friss legelőt a lovaiknak, jobb nyeret az ülepük alá. Nem mintha a földből nem lett volna elég. Jutna abból mindenkinek elegendő, mégha egyesek túl sokat is markolnak. Ám minduntalan felugrik a tábla: Hozzáférés megtagadva! Vagy: Tilos az átjárás!

Nagymama nekem a Micimackót olvasta *Milnétől*, magának pedig *Az ajtót a Magdától*, emlékszem, mert mindkettőt közvetlenül az oroszlánpatás állólámpán tartotta. Ez is akkor jutott az eszembe, amikor felbuszoztam Pasarétre és megláttam a Jávör-villát még az utca elején. Mert a nagyinak a *Pali* volt a kedvence, naná! Amikor 1941-ben felkerült Pestre cselédlánynak az ezredesekhez, nagyot fordult vele a világ alig egy esztendő alatt. A véletlen hozta a fővárosba 17 évesen, egy lebetegedett falubelijét jött helyettesíteni a Budafoki út 12. szám

alatti kifőzdébe. Odalent Soltvadkerten öten szorongtak a földes padlójú, egyszobás házban.

Egyszer elmesélte, hogy tizenegy órát várt, leselkedett a kertkapunál, csakhogy élőben láthassa a színészkirályt, de a művész úr nem jött. Talán a Ditró utca kereszteződésében épült Star filmgyárban forgatott akkor éppen, ahol az 1990-es évek elejéig a Mafilm szinkronstúdiói voltak. Amikor a kispesti piacon ellopták a pénztárcáját vagy tízezer forinttal a hatvanezres nyugdíjából, csak a kicsi, alumínium, szerencsét hozó Szent Antal szobrocskát sajnálta, amit negyven évig

Sebestyén László camera obscura felvétele

őriztetett. Ígéretet tettem, hogy szerzek neki hasonlót, amit első olaszországi utam alkalmával Padovában meg is vettem. Igaz, ez már aranyozva volt. Megvehettem volna a Pasaréti Páduai Szent Antal Plébánia-templomban is, a szegények védőszentjének ajánlott modern magyar építészeti ikonikus alkotásánál, itt a téren. De akkor még fogalmam se volt a helynévről.

Egyszer, régen a Magas Taxon jóval innen, de még a Nagy-Kopasznál is közelebb, a Látó-hegy lábánál terült el a Disznórét és a Zsírdomb. E mesebeli magyar táj kissé alpári megnevezését 1847 júniusában Buda város tanácsa *Döbren-tei Gábor* „keresztapa” javaslatára jóindulatúan és egyhangúan Pasarétre keresztelte. Működött a frakciófegyelem, pedig az agresszív iszlám migránshullám már 160 éve elapadt. Jó döntés volt, hiszen Pasarét Köztársaság azóta is virul és gyarapodik Budapest kebelében. Jelentős szerepet játszanak ebben *Rimanóczy Gyula* szakrális épületei, melyek jól passzolnak a presztízs-villák és nyaralók világához, s harmonikus kiegészítője a buszforduló íves tömbje, melyet szintén

ő jegyzett. Főlenk magasodik és közben magához emel a 64 méter magas campanile, csak még mi nem nőttünk fel hozzád, Istenem, bár kapaszkodunk nagyon! A szimpatikus szentek, *Ferenc* és *Antal* domborművű duója a homlokzatról inti több szerénységre és kevesebb szegénységre az arra járókat. És fogadkoznak is!

A józsefvárosi konyhaszobák keserűség-sós párlata után teli tüdőből szívjuk magunkba a friss levegőt, a pasaréti polgári parfüm édeskés odórját. Megmérítkezünk a pompás, dúsan zöldellő halmozok páratlan tárlatában. Alig karnyújtásnyira vannak, kerek, lankás és hegyesek, telehintve a Bauhaust többnyire csak mímelő kubusokkal. Bár közülük bármelyiket magunkénak tudhatnánk!

A templom és a rendház előtti kis cserjésben lapos emlékkő emlékezik *Steinweg Rudolf* müncheni autóversenyző halálára. Ezen egy újabb, *Szent István* örökségét hirdető, angyalos-címeres, szép faragvány található – amelynek a feliratát a növényzet mára teljesen eltakarta.

A közelmúltban igényesen megújított buszvégállomáson, a megszűnt trafik

mellett árulta évekig virágcsokrait és saját kiadású versesköteteit a környék által kedvelt *Patz Béláné, Aranka* néni. Az épület egyik végében a kezdetek óta gyógyszerár, másikkban új vendéglátóhely van, ahol *Veuve Clicquot* pezsgőt szopogatnak a chilis tigrisrák mellé. Mindenki azzal gyógyítja magát, amire telik. A környéket és környékbelieket ábrázoló fotómontázon *Várkonyi Zoltán* is felismerhetjük kutyasétáltatás közben. Büszkén viselte a budai polgár címet többek között, *Bartók Béla, Örkény István, Szerb Antal, Váncza József* (sütőpor!), *Déry Tibor, Kálmán György* is. A *Hollósy* cukierért érdemes messzebből is idezarándokolni.

A körforgalomban önfeledten kanyarognak többször is körbe-körbe a templomból kilépő friss házások, mint annak idején Piroskáék. A tér közepén szelíd tekintettel követi őket Szűz Mária bronz szobra, karján a kis Jézussal. „*Virágokert vala híres Pannónia...*” – fut körben a szobor alatti kútkáván a felirat. Nem csak vala, hanem leszen is! Bizakodjunk! ●